

българинътъ трѣбва да основе своето здание не на чужди основания, а на своя собственъ отличителенъ характеръ, т. е. на своитѣ жизненни потребности и на своитѣ демократически начала. Рускитѣ духовни семинарии и академии съ тѣхнитѣ пространни катихизисе, съ тѣхнитѣ догматически богословия (или многословия), съ тѣхнитѣ максими изповѣдници и съ тѣхната идиотическа покорностъ, сж за насъ безсмислени и невъзможни; ингелизкитѣ методистически „колежи“, съ тѣхнитѣ библейски послѣдователи, съ тѣхнитѣ убивающи сѣрка една живостъ морали, съ тѣхнитѣ псалми и хвалебни пѣсни на Егова, на Иона и на Исуса Навина, сж за насъ чудни и непонятни; католическитѣ пансиони, съ тѣхнитѣ езуити, съ тѣхнитѣ Августини и Емвросии, съ тѣхнитѣ Телемахи и латинщини и съ тѣхнитѣ доволно кални морали, сж за насъ отвратителни и гнуснави. Съ една дума, нашитѣ училища трѣбва да приготвяватъ не религиозни фанатици, не скопци, не капуцинери и не псалмопѣвци, а честни граждани...“

Трѣбва да отбѣлѣжимъ съ по-голъма сигурностъ, че Ботйовъ се е подвизавалъ сжщо така и въ отдѣлтѣ „Политически прѣгледъ“ и, както изглежда, съ рѣдки изключения, тукъ неговата рѣчка си е играла твърдѣ често. Ето една страница, по която, очевидно, е шарила буйната фантазия на нашия човѣкъ: „Миръ, миръ! Ние искаме миръ! Ние искаме спокойствие! Ние сме длѣжни да обезпечиме своята свобода!“—говорятъ европейскитѣ вѣнценосци владѣтели и заключаватъ между себе си брачни, търговски, лични, братски и дипломатически съюзи. „Война, война! Ние искаме война! Ние искаме да бждемъ свободни и да обезпечимъ своето сжществувание! Ние не желаеме вече да храниме различни паразити съ своята кръвъ и да бждеме слѣпи орждия на частни или на чужди каприции!“—говорятъ народнитѣ проповѣдници и стараятъ се да просвѣтятъ слѣпитѣ и да отстранятъ дълговѣчната